

KİTAP İNCELEMESİ

ÖLMEK KOLAYDIR SEVMEKTEN

Mustafa YİĞİTOĞLU*

Ölmek Kolaydır Sevmekten, Ahmet Altan'ın onuncu romanıdır. 2015 yılının Mart ayında Everest Yayınları tarafından 100.000 baskıyla okuyucuya sunulan roman, 576 sayfa ve 34 bölümden oluşur. Romanda bir taraftan bireysel temalar ele alınırken diğer taraftan bazı tarihî hadiseler yer verilir.

Ahmet Altan'ın eserlerinde tarih temasının ilk belirtileri, *Yalnızlığın Özel Tarihi*'nde görülür. Yazar, bu romanda İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin bazı faaliyetlerinden bahseder. Ancak burada bir gönderme ya da ima söz konusu değildir. Nitekim Altan, 1991 yılındaki bir röportajında, söz konusu romandan İttihat ve Terakkiye dair bir gerçekliğin çıkarılamayacağını belirtir.

Ahmet Altan'ın okuyucuyu tarihî bir yolculuğa çıkarması, *Kılıç Yarısı Gibi* romanıyla başlar ve *İsyan Günlerinde Aşk*'la devam eder. Kurguları ve olay örgüleriyle hem bir bütünlük oluşturan hem de müstakil olarak yorumlanabilen bu eserlerde yazar, II. Abdülhamit dönemindeki yönetim anlayışını, istibdadı, jurnalleri ve devletin içinde bulunduğu şartları detaylı bir şekilde ele alır ve bu doğrultuda İttihat ve Terakki

Cemiyetinin faaliyetlerini, II. Meşrutiyet'in ilanını ve 31 Mart İsyanı'nı kurmaca düzlemde okuyucuya idrak ettirmeye çalışır. *Ölmek Kolaydır Sevmekten* romanı da tarihî açıdan bu iki romanın devamı niteliğindedir. Altan, bu defa Balkan Savaşları'nı ve Babıali Baskını'nı eserinde tarihî fon olarak kullanır. Ayrıca üç romanda da kurgusal yapı aynıdır: Osman, ölülerle konuşmaya devam eder. Her biri, uzak ya da yakın, bir şekilde Osman'ın akrabaları olan bu ölüler, geçmişe dair her şeyi ona anlatırlar ve romanlar bu anlatımlar üzerine kurulur.

Ölmek Kolaydır Sevmekten romanında, Balkan Savaşları öncesindeki siyasal ve askeri gelişmelerden ziyade savaş zamanı anlatılır. Romanın hemen girişinde Osmanlı ordusu, Bulgarların top atışlarına maruz kalır. Altan, kendi kurgu kahramanı olan Ragıp Bey'i bu tarihî hadisenin ortasına yerleştirip onun gözünden savaş meydanını okuyucuya anlatmaya çalışır. Romanda, savaşın gidişatı hakkında okuyucuya bilgi veren diğer bir kahraman da Stephanie Lausanne'dir. Bu defa yazar, gerçek ve tarihî bir kişilikten istifade eder. Altan, bu gerçek kişiyi, romanın kurgu karakterlerinden Dilara Hanım'la görüştürüp savaşın gidişatı hakkında bilgi verir. Ayrıca romanda Mustafa Kemal ve Fethi Bey'in, Enver Paşa'yla olan bireysel meseleleri de satır aralarında yer bulur.

Balkan Savaşları'nın yanında diğer bir tarihî hadise olan Babıali Baskını da romanda vuku bulur. Enver Paşa, Talat Paşa gibi gerçek karakterlerin yanına Altan, kendi kurgu karakteri Cevat Bey'i de dâhil eder ve baskının planlanıp gerçekleşmesini anlatır. Bu baskında Rukiye'nin eşi Tefik Bey de öldürülür. Böylece yazar, gerçekle kurguyu bir kez daha harmanlamış olur.

Kılıç Yarısı Gibi romanında doğan ve *İsyan Günlerinde Aşk*'ta büyüyen Nizam, *Ölmek Kolaydır Sevmekten* romanının başkişilerden biri olur. Altan, daha ilk romandan itibaren Nizam'ın kişiliğini oluşturmaya başlar ve onu, bir nevi bu romana hazırlar. Roman boyunca onun Anya'ya olan aşkı anlatılır. Son bölümde ise Nizam ve Anya bir yangının ortasında kalır. Çiftin akıbeti tam olarak belli değildir. Romanda Ragıp Bey ve Dilara Hanım arasındaki aşk da işlenir. *İsyan Günlerinde Aşk*'ta başlayan bu ilişki, yeni romanın başından itibaren olay örgüsüne dâhil edilir. Kendi kişiliklerini aşamayan bu kişilerin yaşadığı iç çatışmalar, Altan'ın kaleminden okuyucuya idrak ettirilir.

Hüseyin Hikmet Bey, Dilevser, Mehpere Hanım, Rukiye, Şeyh Yusuf Efendi ve Mihrişah Sultan da romandaki yerlerini alır. Altan, bir ölümle bütün aileyi bir araya getirir. Bütün bunlarla birlikte, önceki romanlarda yer alan ve adı zikredilmeyen padişah da sürgünden geri gelir. Bu romanda onun adı da zikredilir ve Sultan II. Abdülhamit de romana dâhil olur.

*Araş. Grv., myigitoglu@dicle.edu.tr, Dicle Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü.